

NOVEMBER 8, 2008 –
FEBRUARY 1, 2009

WHAT EVER HAPPENED TO SEX IN SCANDINAVIA ?

CURATED BY
MARTA KUZMA
OFFICE FOR CONTEMPORARY ART NORWAY

ARTISTS THOMAS BAYRLE / STAN BRAKHAGE / MARIE-LOUISE EKMAN / ÖYVIND FAHLSTRÖM /
HARUN FAROCKI / HANS-PETER FELDMANN / KAI FJELL / LEIF GABRIELSEN / CARL JOHAN DE GEER /
POUL GERNES / DAN GRAHAM / GRUPE 66 AND KONKRET ANALYSE / OLAV HERMAN HANSEN /
ERICH HECKEL / MARIANNE HESKE / STORM DE HIRSCH / SANJA IVEKOVIĆ / KANONKLUBBEN /
ERKKI KURENMIEMI / LUCY LIPPARD / LEE LOZANO / BABETTE MANGOLTE / JONAS MEKAS /
EDVARD MUNCH / GUNVOR NELSON / CLAES OLDENBURG / SIDSEL PAASKE / YVONNE RAINER /
CAROLEE SCHNEEMANN AND ERRO / PAUL SHARITS / BARBARA T. SMITH / WILLIBALD STORN /
STURTEVANT / ALINA SZAPOCZNIKOW / ROSEMARIE TROCKEL / VALIE EXPORT / LAWRENCE WEINER /
JUD YALKUT AND YAYOI KUSAMA MAGAZINES AAMURUSKO / ASPEN / EVERGREEN REVIEW / GATEAVISIA /
HAETSCH / PUSS / SOCIAL KUNST / TA' TA' BOX / ZAP COMIX / SNATCH COMICS
POSTERS DAMEBILLEDER / STURE JOHANNESSEN / ASGER JORN / LENE ADLER PETERSEN
SCREENINGS STAN BRAKHAGE / ÖYVIND FAHLSTRÖM / ANTHONY MCGALL / YVONNE RAINER / BARBARA
RUBIN / CAROLEE SCHNEEMANN / JACK SMITH / MAI ZETTERLING

'Whatever Happened to Sex in Scandinavia?'
Office for Contemporary Art Norway, Oslo
8. november 2008 – 1. februar, 2009

Pressevisning; onsdag 5. november 12.00 – 16.00

Offentlig åpning; lørdag 8. november 12.00 – 16.00

Visning av filmen *Obscene* (dir. Neil Ortenberg and Daniel O'Connor, 2007); lørdag 8. november 19.30 – 21.30
med dialog mellom Barney Rosset, grunnlegger av *Evergreen Review*/Grove Press og Marta Kuzma,
direktør i OCA.

'Whatever Happened to Sex in Scandinavia?' er et forskningsprosjekt bestående av tre deler; en utstilling, en foredragsserie og en publikasjon. Prosjektet har som formål å belyse møtet mellom det politiske og det erotiske på 60- og 70-tallet. Temaet blir belyst gjennom den kunstneriske praksisen til internasjonale kunstnere som arbeidet i 60- og 70-årenes motkulturelle kontekst. Som del av OCAs Verksted serie er utstillingen og foredragsserien resultatet av en omfattende studie om hvordan omverdenen oppfattet Skandinavia som seksuell og sosial utopi i 50-, 60- og 70-årene. Prosjektet blir presentert i OCAs nye lokaler i Nedre gate 7 i Oslo.

Utstillingen 'Whatever Happened to Sex in Scandinavia?' omfatter verk av nesten førti internasjonale kunstnere og filmskaperere, i tillegg til tidsskrifter, magasiner og annen dokumentasjon. Materialet gjenspeiler og uttrykker eksperimentelle øyeblikk og situasjoner hvor kunstnerisk og kulturell praksis reflekterte en bevegelse mot seksuell og politisk frigjøring. Utstillingen inkluderer verk av bla. Thomas Bayrle, Stan Brakhage, Marie-Louise Ekman, Carl Johan De Geer, Øyvind Fahlström, Leif Gabrielsen, Marianne Heske, Sanja Iveković, Erkki Kurenniemi, Lee Lozano, Babette Mangolte, Gunvor Nelson, Claes Oldenburg, Carolee Schneemann og Erró, Yvonne Rainer, Barbara T. Smith og Willibald Storn.

Utstillingen fokuserer på avgjørende hendelser i skandinavisk kunstsammenheng slik som Poul Gernes sosiale og kunstneriske praksis som del av Eks-Skolen i København, de relasjonelle aktivitetene til kunstkollektivet Gruppe 66 og Konkret Analyse i Bergen samt Kanonklubbens kunstneriske intervensjoner i Danmark og Norge. Dette er komplimentert med historisk materiale, som verk av Erich Heckel, Kai Fjell og Edvard Munch, samt dokumentasjon som viser til Katti Anker Møllers, Elise Ottesen-Jensens og Käthe Kollwitz aktivistiske agenda. Dessuten dokumenterer utstillingen de revolusjonære seksualvitenskaplige undersøkelsene som Wilhelm Reich gjennomførte i Oslo. Arkivmaterialet omfatter også sensurerte skandinaviske og internasjonale publikasjoner som *Evergreen Review* (US), *Puss* (SE), *Ta'* og *Ta' Box* (DK) og *Gateavis*a (NO) i et forsøk på å illustrere sammenhenger mellom distribusjonsnettverkene i undergrunnspressen og de radikale kunstmiljøene.

Prosjektet søker å sette fokus på de historiske røttene til seksualreformen som et politisk initiativ (slik det er analysert av Herbert Marcuse i *Eros and Civilization*). 'Whatever Happened to Sex in Scandinavia?' har til hensikt å åpne opp for og provosere frem spørsmål knyttet til seksualreformens forhold til kunst og kultur, både i Skandinavia og internasjonalt. Utstillingen vil derfor suppleres med en rekke foredrag, filmfremvisninger og seminar med deltakere som kunstneren og filmskaperen Jonas Mekas, grunnlegger av Film-Makers' Cooperative, forfatteren Nicky Hamlyn, kunstnerne Sanja Iveković, Carolee Schneemann og Barbara T. Smith, samt historikerne Håvard Nilsen og Troels Andersen. Det vil bli vist filmer av bla. Stan Brakhage, Øyvind Fahlström, Jean Genet, Willard Maas, Anthony McCall, Yvonne Rainer, Barbara Rubin, Carolee Schneemann, Jack Smith, Mai Zetterling m.fl. Et to dagers seminar i slutten av januar vil belyse kollektivismen i kunsten samt den økende kvinnelige deltakelsen innen datidens kunstuttrykk. Detaljer kommer senere.

'Whatever Happened to Sex in Scandinavia?' er organisert av OCA og kuratert av OCAs direktør Marta Kuzma, med assistanse av project coordinator Tonja Boos. En ledsagende publikasjon vil gis ut i 2009, redigert av Pablo Lafuente, OCAs associate curator og managing editor av det britiske kunstmagasinet *Afterall*.

Utstillingen har mottatt generøs økonomisk støtte fra Institusjonen Fritt Ord i Oslo. Støtte er også blitt mottatt fra Goethe-Institut Norwegen. Utstillingen inkluderer viktige lån fra Moderna Museet i Stockholm, Museum of Contemporary Art Kiasma i Helsinki, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig (MUMOK) og Kontakt - Die Kunstsammlung der Erste Bank-Gruppe i Wien, Estate of Lee Lozano, Film-Makers' Cooperative i New York City og fra andre viktige private samlinger og utlånere.

For ytterligere opplysninger kontakt presseansvarlig Elisabeth Ulven, elisabeth.ulven@oca.no, 23233150, 92085115